

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗВІТ ЛІГИ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ за період 01.12.2018- 31.12.2018

Дорогі друзі!

Шановні колеги-страховики!

Ліга страхових організацій України вітає Вас з Новим 2019 роком та Різдвом Христовим!

Бажаємо Вам щедрої долі та вдалого року, сповненого нових звершень, яскравих моментів та великих статків!

Зустрічайте свято зі світлими помислами та добрими намірами!

**Президент ЛСОУ
Олександр Філонюк**

ГРУДЕНЬ

28

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, повідомляє про оприлюднення проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Змін до Положення про Державний реєстр фінансових установ” (далі – проект розпорядження).

Проект розпорядження розроблено з метою врегулювати питання правового статусу фінансових установ, унесених до Державного реєстру фінансових установ, які отримали ліцензії Національного банку України на переказ коштів та/або обмін валют і не здійснюють надання фінансових послуг, які регулює Нацкомфінпослуг, фінансових установ, які розташовані в АР Крим та фінансових установ, які фактично не провадять діяльність на ринку фінансових послуг.

- [Проект розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Зміни до Положення про Державний реєстр фінансових установ”](#)
- [Проект Змін до Положення про Державний реєстр фінансових установ](#)
- [Пояснювальна записка до проекту розпорядження](#)
- [Порівняльна таблиця до проекту розпорядження](#)

ГРУДЕНЬ

27

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, повідомляє про оприлюднення доопрацьованого проекту розпорядження Нацкомфінпослуг “Про затвердження уніфікованих форм актів, складених за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб’єктами господарювання вимог законодавства у сфері господарської діяльності з надання фінансових послуг” (далі – проект Розпорядження).

Проект Розпорядження розроблений відповідно до пункту 1 частини першої статті 28 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, пункту 13 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року №1070, з метою виконання вимог статті 5, 6 Закону України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”, приведення у відповідність із Методикою розроблення уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року №342 “Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)”, та доопрацьований відповідно до Критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері ринків фінансових послуг та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2018 року № 976.

- [Проект Розпорядження.](#)
- [Додаток 1, Акт складений за результатами проведення планового \(позапланового\) заходу державного нагляду \(контролю\) щодо дотримання суб’єктом господарювання вимог законодавства у сфері господарської діяльності з надання фінансових послуг \(крім професійної діяльності на ринку цінних паперів\), які ліцензуються.](#)
- [Додаток 2, Акт складений за результатами проведення планового \(позапланового\) заходу державного нагляду \(контролю\) щодо дотриманням суб’єктом господарювання \(недержавним пенсійним фондом\) вимог законодавства у сфері господарської діяльності з надання фінансових послуг.](#)
- [Додаток 3, Акт, складений за результатами проведення планового \(позапланового\) заходу державного нагляду \(контролю\) щодо дотриманням суб’єктом господарювання \(страховим \(перестраховим\) брокером\) вимог законодавства у сфері господарської діяльності з надання фінансових послуг.](#)
- [Пояснювальна записка.](#)

ГРУДЕНЬ**21**

В приміщенні ТПП України відбулося перше засідання Робочої групи з організації проведення аудиту і сертифікації та надання висновків щодо форс-мажорних обставин у разі нанесення шкоди кібернетичним мережам і системам користувачів.

Учасники засідання розглянули правові аспекти визнання форс-мажором зараження комп'ютерів вірусом, обговорили та схвалили план заходів з формування умов страхування кіберризиків.

Участь у засіданні взяли: В.Коляденко, Голова комітету з електронних комунікацій при ТПП України, Голова антикризового центру кібернетичного захисту бізнесу при ТПП України; О.Гайдук, Заступник Голови комітету з електронних комунікацій при ТПП України; О.Барановський, Заступник голови антикризового центру кібернетичного захисту бізнесу при ТПП України, Директор Київської Кібер Академії, регіональний представник ISACA; А.Клікч, Секретар антикризового центру кібернетичного захисту бізнесу при ТПП України та інші. Лігу страхових організацій України на заході представив віце-президент організації Сергій Тарасов.

Робочу групу було створено відповідно до рішення спільного засідання Комітету з електронних комунікацій при ТПП України та Антикризового центру кібернетичного захисту бізнесу при ТПП України від 12 грудня 2018 року.

ГРУДЕНЬ**21**

В приміщенні Державної резиденції відбулось засідання об'єднань промисловців, підприємців і роботодавців України, присвячене підсумкам роботи в 2018 році. На ньому підбили підсумки роботи за рік, що минає, та намітили головні пріоритети на 2019-й. На засіданні страховий ринок України представив Президент Ліги страхових організацій України Олександр Філонюк.

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні (СПО) прийняв рішення наполегливо продовжувати діалог з урядовими інституціями та профспілками з реформування промислової політики в Україні, програм збереження трудового потенціалу, модернізації економіки в цілому та вимагати від уряду виконувати закони про соціальне партнерство. Так, напередодні роботодавці вже зверталися до Прем'єр-міністра В.Гройсмана із закликом вжити термінових заходів з розробки та впровадження стратегії розвитку індустрії, а також програм розвитку національного виробництва. Вони переконані: хоча 2018 рік не став ефективним з точки зору впровадження економічних реформ та росту ВВП, у разі прагматичної роботи всіх соціальних партнерів – роботодавців, уряду і профспілок – можливо надалі планувати поживлення ділового, інвестиційного клімату, ріст доходів громадян.

За словами першого заступника голови СПО, голови Об'єднання організацій роботодавців України Анатолія Кінаха, у 2018 році соціальний діалог не був вдалим. СПО ще раз наголошує на потребі запуску Експортно-кредитного агентства, яке повинно було б запрацювати ще рік тому. Українські виробники, які виходять на зовнішні ринки, вимагають такої підтримки, яка є в усіх розвинених державах світу. Присутні зазначили і

потребу в довгострокових стратегій розвитку, конкретних системних планів на відповідний період, підсиленні ефективності вертикалі виконавчої влади, її відповідальності за реформаторські перетворення.

«Створення умов для економічного, промислового зростання, покращення якості життя в Україні – це завдання для всіх сторін соціального діалогу. Маємо надію на таку співпрацю в 2019 році. Зі свого боку роботодавці мають продемонструвати справжню єдність і консолідацію, щоб спільними зусиллями відстоювати вірну, державницьку по суті позицію перед соціальними партнерами і домагатися прийняття позитивних для економіки і підприємництва рішень», – підсумували роботодавці.

ГРУДЕНЬ
20

Ліга страхових організацій України провела засідання Президії ЛСОУ. Учасники засідання розглянули питання про внесення змін до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя.

9 грудня 2018 року набрало чинності розпорядження Нацкомфінпослуг від 18.09.2018 №1638 «Про внесення змін до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17.10.2018 р. за № 1169/32621. Згідно з Розпорядженням, Методику формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, викладено у новій редакції. Методика встановлює порядок формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, а саме технічних резервів за договорами страхування, співстрахування та перестрахування.

Страховики, що здійснюють страхування інше, ніж страхування життя, повинні:

— протягом 30 календарних днів з дати набрання чинності Розпорядженням розробити та затвердити внутрішню політику страховика із формування технічних резервів відповідно до розділу X Методики та повідомити Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, про запровадження обраної методики формування і ведення обліку технічних резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, подавши до Нацкомфінпослуг копію внутрішньої політики страховика з формування технічних резервів протягом 15 календарних днів після її затвердження;

— розрахунок технічних резервів здійснювати на підставі внутрішньої політики страховика з формування технічних резервів з дня її затвердження.

Політику повинен підписати актуарій та засвідчити підписом керівник страховика.

Політика визначає:

— склад технічних резервів, які формує страховик;
— методи розрахунку резервів, які формує страховик;
— методи визначення розміру прав вимоги до перестраховиків щодо відповідних технічних резервів за видами страхування;

— порядок визнання вимоги за договором, що надійшла страховику, такою, що є заявленою вимогою.

Методику формування резерву нетто-премій доповнено новим методом «коефіцієнта збитковості». Розрахунок розміру резерву нетто-премій здійснюється за кожним видом страхування окремо. Обраний метод розрахунку резерву нетто-премій страховик застосовує за всіма чинним протягом календарного року договорами страхування з виду страхування щодо якого розраховується такий резерв.

Метод «коефіцієнта збитковості» страховик може обрати для розрахунку резерву нетто-премій у разі провадження діяльності за видом страхування не менше ніж 8 останніх кварталів.

Розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків, за видом страхування страховик визначає за кожною неврегульованою або врегульованою не в повному обсязі вимогою.

Якщо у заявленій вимозі розмір збитку не визначено, для розрахунку за заявленою вимогою резерву заявлених, але не виплачених збитків, страховик використовує оцінку розміру збитку, яка здійснюється:

— у разі наявності орієнтовних даних, підтверджених документально, в тому числі надісланих телекомунікаційними засобами зв'язку (аварійний сертифікат, офіційні документи, якими встановлено вартість послуг/майна, електронні листи тощо), — з використанням таких орієнтовних даних;

— у разі відсутності орієнтовних даних, — у розмірі середнього збитку за видом страхування або за подібними страховими випадками в розрізі видів страхування або страхових ризиків, розрахунок якого здійснюється на підставі даних, визначених відповідно до пункту 5 розділу IV Методики;

— у разі відсутності орієнтовних даних та неможливості здійснення розрахунку розміру середнього збитку (відсутності необхідних даних щодо середнього збитку за видом страхування) — у розмірі страхової суми згідно з умовами договору.

Розширено перелік методів розрахунку резерву збитків, які виникли, але не заявлені. Розрахунок резерву збитків, що виникли, але не заявлені, здійснюється за кожним видом страхування окремо.

Розмір витрат на врегулювання збитків включається до складу резерву збитків, які виникли, але не заявлені, та обчислюється на підставі документів, що підтверджують такі витрати, або середніх показників витрат на врегулювання збитків, але не може бути менше ніж 3 відсотки від суми не виплачених збитків на дату розрахунку. У разі відсутності або недостатності наявних даних для такого розрахунку розмір витрат на врегулювання збитків становить 3 відсотки від суми не виплачених збитків на дату розрахунку.

Методикою встановлено, що страховик на кожну дату, на яку складається звітність, проводить перевірку адекватності страхових зобов'язань. Для перевірки адекватності страхових зобов'язань страховик використовує поточну вартість майбутніх грошових потоків за договорами.

ГРУДЕНЬ

20

Ліга страхових організацій України провела засідання Президії ЛСОУ. Президент ЛСОУ Олександр Філонюк проінформував присутніх про діяльність Ліги страхових організацій України за звітний період та про плани організації на 2019 рік.

В рамках роботи засідання Президії згідно з порядком денним були розглянуті питання про хід реалізації Закону України від 21.12.2017 р. №2258–VIII «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». Так, абзацом першим частини другої статті 43 Закону передбачено, що суб'єкт аудиторської діяльності, який провадить обов'язковий аудит фінансової звітності, зобов'язаний мати чинний договір страхування цивільно-правової відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами, укладений відповідно до типової форми договору страхування, затвердженої Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за погодженням з Органом суспільного нагляду за аудиторською діяльністю.

Мінімальний розмір страхової суми за договором страхування цивільно-правової відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами, укладеним суб'єктом аудиторської діяльності, який проводить обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, має становити 10 відсотків суми отриманої винагороди за договорами про надання аудиторських послуг з обов'язкового аудиту суб'єктів суспільного інтересу (без урахування податку на додану вартість) протягом року, що минув, але не менше 10 мільйонів гривень, якщо інше не передбачено законом.

Також Члени Президії Ліги страхових організацій України розглянули питання про внесення змін до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими ніж страхування життя (розпорядження Нацкомфінпослуг від 18.09.2018 року №1638), затвердили План роботи Ліги страхових організацій України на 2019 рік та порядок денний наступного засідання Президії Ліги.

ГРУДЕНЬ

20

Ліга страхових організацій України провела засідання Президії ЛСОУ. Одним з основних питань, згідно з порядком денним, було питання щодо ходу реалізації Закону України від 21.12.2017 р. №2258–VIII «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Нагадаємо, 1 січня 2018 року набрав чинності Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», що введено в дію з 1 жовтня 2018 року. Закон визначає правові засади аудиту фінансової звітності, провадження аудиторської діяльності в Україні та регулює відносини, що виникають при її провадженні.

Відповідно до статті 20 Закону:

- Суб'єкти аудиторської діяльності можуть надавати аудиторські послуги лише після включення до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності;
- Відомості до Реєстру вносяться Аудиторською палатою України;

— Реєстр є публічним, оприлюднюється і підтримується в актуальному стані у мережі Інтернет на веб-сторінці Аудиторської палати України. Відомості, що містяться в Реєстрі, є відкритими і загальнодоступними з можливістю цілодобового вільного доступу та копіювання;

— Порядок ведення Реєстру визначає центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку та аудиту.

Порядок ведення Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 19 вересня 2018 року № 766.

Абзацом першим частини другої статті 43 Закону передбачено, що суб'єкт аудиторської діяльності, який провадить обов'язковий аудит фінансової звітності, зобов'язаний мати чинний договір страхування цивільно-правової відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами, укладений відповідно до типової форми договору страхування, затвердженої Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за погодженням з Органом суспільного нагляду за аудиторською діяльністю.

Державну установу «Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю» створено 28 вересня 2018 року.

Мінімальний розмір страхової суми за договором страхування цивільно-правової відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами, укладеним суб'єктом аудиторської діяльності, який проводить обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, має становити 10 відсотків суми отриманої винагороди за договорами про надання аудиторських послуг з обов'язкового аудиту суб'єктів суспільного інтересу (без урахування податку на додану вартість) протягом року, що минув, але не менше 10 мільйонів гривень, якщо інше не передбачено законом.

Відповідно до частини третьої статті 43 Закону, «суб'єкту аудиторської діяльності забороняється надавати послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності без чинного договору страхування цивільно-правової відповідальності перед третіми особами».

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 1 Закону, «обов'язковий аудит фінансової звітності — аудит фінансової звітності (консолідованої фінансової звітності) суб'єктів господарювання, які відповідно до законодавства зобов'язані оприлюднити або надати фінансову звітність (консолідовану фінансову звітність) користувачам фінансової звітності разом з аудиторським звітом, що проводиться суб'єктами аудиторської діяльності на підставах та в порядку, передбачених цим Законом».

Типовий договір добровільного страхування цивільно-правової відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами затверджено розпорядженням Нацкомфінпослуг від 13.11.2018 № 1977, яке набрало чинності 04.12.2018. Згідно з цим розпорядженням:

— договір добровільного страхування цивільно-правової відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами укладають страховики, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів) у частині проведення виду добровільного страхування

відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12 — 14 статті 6 Закону України «Про страхування»);

— мінімальний розмір страхової суми за договором добровільного страхування цивільно-правової відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами під час укладання такого договору із суб'єктами аудиторської діяльності, які проводять обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, до виконання першого завдання з обов'язкового аудиту суб'єктів суспільного інтересу становить не менше 10 мільйонів гривень;

— розмір франшизи встановлюється під час укладання договору добровільного страхування цивільно-правової відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами і не може перевищувати 1 відсоток від страхової суми;

— страховики не мають права укладати договори добровільного страхування цивільно-правової відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами щодо страхування відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності, який надає послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності такому страховику.

ГРУДЕНЬ

19

До уваги страховиків!

19.12.2018 р. на сайті Верховної Ради України розміщено урядовий проект Закону №9417 «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

У Поданні зазначається, що відповідно до статті 93 Конституції України Кабінет Міністрів подає в порядку законодавчої ініціативи на розгляд Верховної Ради проект Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення». Представлятиме проект Закону у Верховній Раді Міністр фінансів Маркарова Оксана Сергіївна.

Законопроект розроблено з метою імплементації норм четвертої Директиви (ЄС) 2015/849 «Про запобігання використанню фінансової системи для відмивання грошей та фінансування тероризму» та норм Регламенту (ЄС) 2015/847 «Про інформацію, що супроводжує грошові перекази».

Прийняття Закону дасть змогу удосконалити положення національного законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та підвищити ефективність формування та реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, а також забезпечить виконання рекомендацій експертів FATF, МВФ та Комітету Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL).

ГРУДЕНЬ**19**

До уваги страховиків!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, повідомляє про оприлюднення на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо інформації, яка стосується аудиту за 2018 рік суб’єктів господарювання, нагляд за якими здійснює Нацкомфінпослуг” (далі – проект розпорядження).

Проект розпорядження розроблений відповідно до пунктів 8 та 18 частини першої статті 28 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, статті 14 Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” та пункту 13 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23.11.2011 № 1070.

Необхідність розроблення проекту розпорядження зумовлена потребами складання якісної інформації, що стосується аудиту та має обов’язково міститися в аудиторському звіті, складеному за результатами обов’язкового аудиту фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб’єктів господарювання, нагляд за якими здійснює Нацкомфінпослуг, які відповідно до законодавства зобов’язані оприлюднити або надати фінансову звітність (консолідовану фінансову звітність) користувачам фінансової звітності разом з аудиторським звітом, що проводиться суб’єктами аудиторської діяльності на підставах та в порядку, передбачених Законом України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”, відповідно до Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Від якості складання аудиторського звіту залежить рівень достовірності, об’єктивності і повноти інформації про таку установу, яка подається зовнішнім і внутрішнім користувачам.

Проект розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо інформації, яка стосується аудиту за 2018 рік суб’єктів господарювання, нагляд за якими здійснює Нацкомфінпослуг”;

Пояснювальна записка до проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо інформації, яка стосується аудиту за 2018 рік суб’єктів господарювання, нагляд за якими здійснює Нацкомфінпослуг”;

„Методичні рекомендації щодо інформації, яка стосується аудиту за 2018 рік суб’єктів господарювання, нагляд за якими здійснює Нацкомфінпослуг”.

ГРУДЕНЬ**18**

Нацкомфінпослуг внесла зміни до Стратегії реформування державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг на 2015-2020 роки.

18 грудня 2018 року Нацкомфінпослуг прийняла рішення про внесення змін до Стратегії реформування державного регулювання ринків

небанківських фінансових послуг на 2015-2020 роки, затвердженої розпорядженням Нацкомфінпослуг від 19.03.2015р. № 499.

Метою Стратегії є реформування державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг для забезпечення сприятливих умов їх подальшого розвитку, підвищення інвестиційної привабливості та відновлення довіри споживачів небанківських фінансових послуг.

Згідно з розпорядженням Нацкомфінпослуг від 18.12.2018р. № 2230, досягнення зазначеної мети буде здійснюватися за такими стратегічними цілями:

— наближення регуляторного середовища ринків небанківських фінансових послуг до міжнародних стандартів регулювання й нагляду;

— удосконалення діяльності регулятора та підвищення ефективності державного нагляду;

— підвищення рівня фінансової інклюзії та захисту інтересів споживачів небанківських фінансових послуг;

— створення сприятливих умов для зміцнення та сталого розвитку ринків небанківських фінансових послуг.

Зокрема, для досягнення стратегічної цілі «Створення сприятливих умов для зміцнення та сталого розвитку ринків небанківських фінансових послуг», Стратегію доповнено завданням з удосконалення системи аналізу, прогнозування та стратегічного планування політики у сфері надання небанківських фінансових послуг, що передбачає виконання оцінки реалізації стратегічних та оперативних планів, досягнення стратегічних цілей із залученням учасників ринків фінансових послуг.

Розробка Стратегії зумовлена необхідністю підвищення ролі небанківського фінансового сектора в сучасному соціально-економічному житті країни. Стратегія визначає основні напрями та завдання для їх реалізації правового й інституційно-організаційного характеру, спрямовані на розбудову ефективного державного регулювання та нагляду з метою розвитку конкурентоспроможних ринків небанківських фінансових послуг.

ГРУДЕНЬ**18**

До уваги страховиків!

Національний банк України оприлюднив останній з семи проектів нормативно-правових актів, які з 7 лютого 2019 року стануть основою для нової ліберальної системи валютного регулювання, передбаченої Законом України «Про валюту і валютні операції».

Норми опублікованого проекту Положення про застосування заходів захисту спрямовані на протидію кризовим явищам. Документ матиме тимчасовий характер дії – до остаточного переходу до повної свободи проведення валютних операцій.

Передбачається, що це Положення не запроваджує нових валютних обмежень, водночас розширюючи можливості проведення окремих валютних операцій. Зокрема:

- граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів збільшуються вдвічі до 365 днів;

- вводится автоматизована система е-лімітів на зміну індивідуальним ліцензіям на окремі валютні операції з переказу резидентами коштів за кордон;
- спрощується валютний нагляд за операціями купівлі та переказу іноземної валюти до 150 тис. грн в еквіваленті;
- розширюється перелік доступних валютних операцій клієнтів з банками, зокрема, дозволяється проведення валютних свопів та безпоставочних форвардів;
- уможлиблюється онлайн купівля фізичними особами іноземної валюти та банківських металів в межах 150 тис. грн в еквіваленті на день;
- дозволяється придбання юридичними особами банківських металів без фізичної поставки в межах 150 тис. грн в еквіваленті на день;
- дозволяються перекази фізичних осіб за кордон до 150 тис. грн без відкриття рахунку.

В той же час документ подовжує дію низки обмежень, що вже діють на даний момент, після вступу в силу Закону України «Про валюту і валютні операції». Зокрема:

- обмеження репатріації дивідендів за кордон в іноземній валюті на суму в 7 млн Євро на місяць, а репатріації інвестицій (продаж нелістингових акцій та корпоративних облігацій) — сумою в 5 млн Євро на місяць;
- заборона надання кредитів (позик) в гривні нерезидентам;
- отримання зовнішніх запозичень виключно через один банк;
- купівля валюти на міжбанківському ринку для виконання зобов'язань за зовнішньоекономічними контрактами виключно через один банк і на умовах T+1;
- заборона купівлі валюти без зобов'язань за зовнішньоекономічними контрактами чи за кредитні кошти;
- збереження валютного нагляду за операціями взаємозаліку зобов'язань.
- збереження вимоги щодо обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті на користь юридичних осіб у розмірі 50%.

Зазначені заходи захисту будуть скасовуватися відповідно до покращення макроекономічних умов в Україні згідно з дорожньою картою лібералізації, розробленою разом із Міжнародним валютним фондом. Кінцевою метою Національного банку залишається зняття усіх обмежень на валютному ринку і перехід до режиму вільного руху капіталу.

За підсумками публічного обговорення остаточна та схвалена Правлінням Національного банку версія всіх семи нормативно-правових актів буде оприлюднена не пізніше ніж за 30 днів до набуття чинності Законом «Про валюту і валютні операції», тобто до 7 січня 2019 року.

Довідково:

Структура нового валютного регулювання буде складатися з семи нових ключових нормативно-правових актів:

- №1: структура валютного ринку та правила торгівлі іноземною валютою та банківськими металами;
- №2: порядок розрахунків, операцій з купівлі та переказів іноземної валюти на території України та за кордон;

- №3: транскордонне переміщення готівкової національної та іноземної валюти, банківських металів, а також цінних паперів в документарній формі банками, юридичними та фізичними особами;
- №4: загальний перелік заходів захисту для можливого застосування Національним банком, критерії і порядок їх запровадження, умови їх продовження та дострокового припинення;
- №5: перелік запроваджених заходів захисту та порядок їх застосування (антикризова постанова, що має тимчасовий характер);
- №6: інші інструменти стабілізації грошово-кредитного ринку (резервування за валютними операціями), а також повідомлювальну систему збору інформації про валютні операції;
- №7: порядок дотримання граничних строків розрахунків, встановлених Національним банком.

ГРУДЕНЬ
18

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, повідомляє, що розпорядження Нацкомфінпослуг від 15 листопада 2018 року № 1997 [„Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, та визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Нацкомфінпослуг від 26 лютого 2013 року № 640”](#) зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 листопада 2018 року за № 1369/32821. Зазначене розпорядження Нацкомфінпослуг набрало чинності 4 грудня 2018 року (Офіційний вісник України від 4 грудня 2018 року, № 93).

ГРУДЕНЬ
17

Кабінет міністрів підтримав проект закону «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», спрямований на комплексне удосконалення національного законодавства у сфері фінансового моніторингу.

Цей законопроект адаптує українське законодавство з питань запобігання і протидії відмиванню доходів до норм четвертої Директиви ЄС 2015/849 та Регламенту ЄС 2015/847, стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (FATF). Це передбачено домовленостями України з Європейським Союзом та Міжнародним валютним фондом. Фахівці Мінфіну працювали над проектом закону спільно з Держфінмоніторингом, НБУ та міжнародними експертами проекту USAID «Трансформація фінансового сектору в Україні».

«Ухвалення цього законопроект – це перепустка для України у цивілізованій світ країн, які захищають права громадян та забезпечують національну безпеку правовими методами боротьби з відмиванням доходів», – відзначив заступник Міністра фінансів Сергій Верланов.

Законопроект, зокрема, пропонує зменшити кількість ознак фінансових операцій, про які банки, страховики, кредитні спілки, ломбарди, біржі, платіжні організації та інші фінансові установи – суб'єкти первинного фінансового моніторингу (СПФМ) – зобов'язані повідомляти Держфінмоніторинг.

При цьому зі 150 тис. грн до 300 тис. грн збільшується сума операцій, про які вони повинні обов'язково звітувати, якщо їх здійснюють політично значущі особи або клієнти з держав, що не виконують рекомендації борців з легалізацією.

Водночас, передбачається застосування ризик-орієнтованого підходу суб'єктами первинного фінансового моніторингу при проведенні належної перевірки своїх клієнтів та відповідно перехід до кейсового звітування про підозрілі операції (діяльність) своїх клієнтів.

До переліку спеціально визначених СПФМ додадуть суб'єктів господарювання, які надають інформаційно-консультаційні послуги з питань оподаткування, тобто аудиторів, ревізорів і податкових консультантів, оскільки існує ризик того, що їхні послуги може бути використано для відмивання доходів від злочинної діяльності або з метою фінансування тероризму.

Проект закону деталізує механізм замороження активів та зупинення фінансових операцій, посилює вимоги до розкриття кінцевих бенефіціарних власників компаній, а також робить жорсткішими санкції за порушення цих вимог.

Так, за неподання, несвоєчасне подання, або подання недостовірної інформації доведеться заплатити вже не 2 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (34 тис. грн), а 50 000 н.м.д.г. – 850 000 тис. грн. Порушення порядку зупинення фінансових операцій коштуватиме не 34 тис. грн, а 1,7 млн. грн, а невиконання законних вимог посадових осіб суб'єктів державного фінансового моніторингу обійдеться в 85-170 тис. грн.

Проект передбачає також створення Державного реєстру національних публічних діячів та членів їх сімей. Це автоматизована електронно-пошукова система збирання, обліку, накопичення, оброблення, захисту та надання інформації, яка дає змогу суб'єктам первинного фінансового моніторингу зіставляти (в тому числі в автоматичному режимі) отримані ідентифікаційні дані, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, з даними Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Проекту Закону вводить також обов'язок для платіжних систем супроводжувати грошові перекази інформацією про платника та одержувача переказу; забезпечувати наявність та повноту інформації про платника та одержувача платежу; встановлювати запобіжні заходи, спрямовані на протидію маніпуляціям з грошима, одержаними від злочинів, та збиранню грошей чи майна для терористичних цілей.

запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на період до 2020 року, затвердженого розпорядженням КМУ від 30.08.2017 №601-р та результати роботи у 2018 році.

Також членами Громадської ради було схвалено План роботи Громадської ради при Державній службі фінансового моніторингу України на 2019, обговорено Орієнтовний план проведення Державною службою фінансового моніторингу України консультацій з громадськістю на 2019 рік та питання щодо підготовки проекту Звіту про роботу Громадської ради за 2018 рік.

Громадська рада при Держфінмоніторингу створена для вивчення проблемних питань, пов'язаних з реалізацією державної політики у сфері запобігання та протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму. Лігу страхових організацій України в складі Громадської Ради при Держфінмоніторингу представляє Романа Навальківська, Заступник Голови Громадської Ради, віце-президент ЛСОУ.

ГРУДЕНЬ

13

Відбулось засідання Нацкомфінпослуг, на якому розглядалось питання [Про погодження Статуту Моторного \(транспортного\) страхового бюро України \(нова редакція\)](#).

Лігу страхових організацій України представила віце-президент організації Романа Навальківська.

ГРУДЕНЬ

12

Нацкомфінпослуг та Група ІСУ провели семінар-презентацію «Нові вимоги Нацкомфінпослуг до діяльності страховиків».

«П'ята частина всіх працюючих на страховому ринку України страховиків вже сьогодні у повному обсязі виконує обов'язкові критерії та нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика, затверджені розпорядженням Нацкомфінпослуг №850, — зазначила у своєму виступі Юлія Христюльська, директор Департаменту страхового регулювання та нагляду Нацкомфінпослуг. — Лише 5 страхових компаній за розрахунками Нацкомфінпослуг (2 зі страхування життя та 3 страховики, що займаються ризиковими видами страхування) можуть опинитися в ситуації недостатньої вартості загальних активів станом на 31 грудня». Також представник Нацкомфінпослуг нагадала про необхідність розміщення інформації на сайтах страховиків та проведення за результатами діяльності у 2018 році двох аудитів.

Учасники семінару-презентації розглянули вплив макроекономічних факторів та ситуації в банківському секторі на розвиток страхового ринку України в 2019 році, стан страхового ринку та пріоритетні напрямки реформування державного регулювання страхової діяльності та заслухали рекомендації щодо застосування на практиці вимог Положення щодо обов'язкових критеріїв та нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій

страховика, затвердженого розпорядженням Нацкомфінпослуг від 07.06.2018 №850 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 липня 2018 р. за №782/32234. Крім цього, представники Нацкомфінпослуг розповіли про вимоги до аудиторських звітів страховиків за результатами діяльності в 2018 році та дали роз'яснення щодо розпорядження Нацкомфінпослуг «Про внесення змін до Порядку складання звітних даних страховиків» від 04.09.2018 року № 1521, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.10.2018 року за № 1155/32607, та щодо розпорядження Нацкомфінпослуг «Про внесення змін до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими ніж страхування життя» від 18.09.2018 року № 1638, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17.10.2018 року за № 1169/32621. Друга частина семінару — сесія питань-відповідей.

Спікерами заходу виступили Олександр Залетов, член Нацкомфінпослуг; Михайло Демків, фінансовий аналітик групи ІСУ; Юлія Христолюбська, директор Департаменту страхового регулювання та нагляду Нацкомфінпослуг; Наталія Лех, директор Департаменту державного регулювання та методології нагляду на ринках фінансових послуг Нацкомфінпослуг; Ірина Манько, начальник управління Департаменту державного регулювання та методології нагляду на ринках фінансових послуг Нацкомфінпослуг; Віктор Логвіновський, завідувач сектору консолідованого нагляду Нацкомфінпослуг та ін.

Участь у заході взяли керівники, головні бухгалтери та фінансові директори страхових компаній. Лігу страхових організацій України представили віце-президент Сергій Тарасов та директор департаменту інформаційної політики ЛСОУ Ірина Денисова.

Презентації:

[Стан страхового ринку та пріоритетні напрямки реформування державного регулювання страхової діяльності](#)

[Вплив макроекономічних факторів на розвиток страхового ринку України в 2019 році](#)

ГРУДЕНЬ

12

Комітет Верховної Ради України з питань охорони здоров'я провів круглий стіл на тему: «Партнерство в публічному управлінні охороною здоров'я для підвищення людського потенціалу нації», приурочене до Міжнародного дня Загальної доступності медичної допомоги.

Обговорювалися найгостріші питання національної політики охорони здоров'я, управління галуззю, якості і доступності медичної допомоги, регулювання професійної діяльності, професійного самоврядування і безперервного професійного розвитку. На початку засідання народний депутат Олег Мусій наголосив: «Без визначення мети важко розбудувати систему охорони здоров'я країни». Голова Комітету з питань охорони здоров'я Ольга Богомолець наголосила на важливості збільшення тривалості життя жителів України. «Збільшення тривалості продуктивного життя є ключовим критерієм ефективності державної політики», — зазначила вона. О.Богомолець навела досвід інших країн в питаннях збереження і розвитку людського потенціалу.

«Фрагментарна трансформація системи фінансування охорони здоров'я приводить до згубних наслідків та її руйнування. Система потребує комплексного стратегічного

підходу змін всіх компонентів системи охорони здоров'я за чітко розробленою та затвердженою на законодавчому рівні Національною стратегією охорони здоров'я України, як основи практичної реалізації трансформації системи охорони здоров'я та її поступального розвитку», — наголосила у своєму виступі співголова Координаційної ради Платформи Національної стратегії охорони здоров'я України від Ліги страхових організацій України, Голова Комітету ЛСОУ з питань медичного страхування Тетяна Бутківська. Т.Бутківська зазначила, що наведені спікерами факти щодо фінансування охорони здоров'я свідчать про катастрофічний дефіцит ресурсного забезпечення охорони здоров'я за рахунок бюджету з перекладанням основного тягаря на домогосподарства (недоступність медичних послуг) і така ситуація потребує невідкладного прийняття рішення у вигляді об'єднання фінансів (публічних, приватних і інших) для забезпечення системи охорони здоров'я і універсального доступу громадян до отримання медичних послуг.

Для визначення основних шляхів забезпечення сталого розвитку галузі охорони здоров'я обговорення у колі професійної медичної спільноти потребують ряд нагальних питань, зокрема щодо: формування державно-громадської моделі управління охороною здоров'я через запровадження лікарського самоврядування; удосконалення процедур надання і припинення права на професійну діяльність, безперервного професійного розвитку лікарів; сучасних аспектів системного менеджменту і досконалості управління; стандартизації, оцінки технологій охорони здоров'я, доказового менеджменту як джерела впевнених клінічних і управлінських рішень; співвідношення національного контексту і кращих світових практик в охороні здоров'я; місця фармацевтичного обслуговування і стоматологічної медичної допомоги; місцевих аспектів політики охорони здоров'я.

Захід проводився за сприяння Всеукраїнського лікарського товариства, медичних асоціацій і товариств — членів Національної лікарської ради України, Української медичної експертної спільноти.

У засіданні взяли участь народні депутати, представники Національної академії медичних наук, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика, професійних спілок, організацій роботодавців, громадськості, міжнародних організацій.

За результатами обговорення винесених на розгляд питань учасники круглого столу ухвалили резолюцію з відповідними рекомендаціями усім зацікавленим сторонам процесу реформи вітчизняної системи охорони здоров'я.

ГРУДЕНЬ**12**

ЛСОУ здійснила експрес-аналіз показників діяльності компаній non-life страхування — учасників проекту «Відкрите страхування» за січень-жовтень 2018 року.

Валові страхові премії учасників проекту «Відкрите страхування», які здійснюють види страхування, інші, ніж страхування життя, за підсумками січня-жовтня 2018 року склали 8,4 млрд. грн.

У структурі валових страхових премій найбільша питома вага належить таким видам страхування, як добровільне майнове страхування – 4010,2 млн. грн. (47,8%) та добровільне особисте страхування (крім страхування життя) – 2093,7 млн. грн. (25,0%).

Валові страхові премії з недержавного обов'язкового страхування склали 1913,7 млн. грн. (22,8 %), з добровільного страхування відповідальності – 370,2 млн. грн. (4,4%).

Обсяг надходжень валових страхових премій у жовтні місяці збільшився на 11,3% у порівнянні з попереднім місяцем (до 1061,7 млн. грн.).

Валові страхові виплати за підсумками січня-жовтня 2018 року склали 2,9 млрд. грн.

У структурі валових страхових виплат найбільша питома вага належить таким видам страхування, як добровільне майнове страхування – 1240,7 млн. грн. (43,4%) та добровільне особисте страхування (крім страхування життя) – 984,5 млн. грн. (34,4%). Валові страхові виплати з недержавного обов'язкового страхування склали 609,9 млн. грн. (21,3%), з добровільного страхування відповідальності — 24,6 млн. грн. (0,9%).

Валові страхові виплати у жовтні місяці зменшились на 31,7% у порівнянні з попереднім місяцем (до 274,2 млн. грн.).

Також було проаналізовано показники діяльності з таких видів страхування, як КАСКО, добровільне медичне страхування та обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Так, по КАСКО валові страхові премії учасників проекту «Відкрите страхування» за підсумками січня-жовтня 2018 року склали 1992,8 млн. грн., валові страхові виплати – 1023,7 млн. грн. Рівень страхових виплат становив 51,4%. Середній щомісячний темп приросту валових страхових премій склав 4,5 %, середній щомісячний темп приросту валових страхових виплат – 0,8%. При цьому обсяг надходжень валових страхових премій у жовтні місяці зменшився на 36,0% у порівнянні з попереднім місяцем (до 204,9 млн. грн.), валових страхових виплат – на 40,9% (до 98,7 млн. грн.). Рівень страхових виплат зменшився на 4,0 в.п.

По добровільному медичному страхуванню валові страхові премії учасників проекту «Відкрите страхування» за підсумками січня-жовтня 2018 року склали 1430,2 млн. грн., валові страхові виплати – 878,5 млн. грн. Рівень страхових виплат становив 61,4 %. Середній щомісячний темп приросту валових страхових премій склав - 1,6 %, середній щомісячний темп приросту валових страхових виплат – 2,0%. При цьому обсяг надходжень валових страхових премій у жовтні місяці зменшився на 33,3% у порівнянні з попереднім місяцем (до 132,0 млн. грн.), а обсяг валових страхових виплат — на 15,1% (до 96,5 млн. грн.). Рівень страхових виплат зріс на 15,7 в.п.

По ОСЦПВВНТЗ (за внутрішніми договорами) валові страхові премії учасників проекту «Відкрите страхування» за підсумками січня-жовтня 2018 року склали 1053,8 млн. грн., валові страхові виплати – 528,2 млн. грн. Рівень страхових виплат становив 50,1 %. Середній щомісячний темп приросту валових страхових премій склав 3,0 %, середній щомісячний темп приросту валових страхових виплат – -1,1%. При цьому обсяг надходжень валових страхових премій у жовтні місяці зменшився на 19,8 % у порівнянні з попереднім місяцем (до 103,9 млн. грн.), а обсяг валових страхових виплат – на 17,8% (до 49,6 млн. грн.). Рівень страхових виплат зріс на 1,2 в.п.

Участь у проекті «Відкрите страхування» для страхових компаній, що здійснюють страхування видів, інших, ніж страхування життя, за підсумками січня-жовтня 2018 року взяли страхові компанії АЗІНКО, АЛЬФА СТРАХУВАННЯ, АЛЬЯНС, АРСЕНАЛ

СТРАХУВАННЯ, ВІДІ-СТРАХУВАННЯ, ГЛОБУС, ЄВРОІНС, ІНТЕРЕКСПРЕС, ІНТЕРПЛЮС, МОТОР-ГАРАНТ, НАФТАГАЗСТРАХ, НІКО СТРАХУВАННЯ, ПЗУ УКРАЇНА, ПРОВІДНА, ПРОСТО-СТРАХУВАННЯ, РАРИТЕТ, ТЕКОМ, УКРФІНСТРАХ, УНІКА, Ю.Ес.Ай.

Проект «Відкрите страхування» було започатковано Лігою страхових організацій України у 2008 році з метою поліпшення стандартів розкриття інформації про діяльність учасників страхового ринку, публічного оголошення фінансових показників, дотримання політики прозорої діяльності і доступності інформації.

ГРУДЕНЬ**11**

До уваги страховиків!

Оновлено Методику формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя.

9 грудня 2018 року набрало чинності розпорядження Нацкомфінпослуг від 18.09.2018 № 1638 «Про внесення змін до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17.10.2018 р. за №1169/32621 (далі – Розпорядження).

Згідно з Розпорядженням, Методику формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, викладено у новій редакції.

Методика встановлює порядок формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, а саме технічних резервів за договорами страхування, співстрахування та перестрахування.

Страховики, що здійснюють страхування інше, ніж страхування життя, повинні:

— протягом 30 календарних днів з дати набрання чинності Розпорядженням розробити та затвердити внутрішню політику страховика із формування технічних резервів відповідно до розділу Х Методики та повідомити Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, про запровадження обраної методики формування і ведення обліку технічних резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, подавши до Нацкомфінпослуг копію внутрішньої політики страховика з формування технічних резервів протягом 15 календарних днів після її затвердження;

— розрахунок технічних резервів здійснювати на підставі внутрішньої політики страховика з формування технічних резервів з дня її затвердження.

ГРУДЕНЬ**11**

Торгово-промислова палата України провела конференцію «Нова індустріалізація: спільні дії Уряду та бізнесу». Захід пройшов за участі Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана.

«Підтримка фінансової стабільності, активний промисловий розвиток, передусім в сегменті інновацій і створення національного продукту, а також інвестиції в людський капітал за рахунок зростання економіки –

ключові завдання Уряду на 2019 рік», — наголосив Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман. За словами Глави Уряду, діалог з бізнесом – завжди є дуже позитивним, оскільки дозволяє формувати якісне середовище для економічного зростання. «Ми маємо 11 кварталів поспіль економічний ріст. Це хороший сигнал, але ми розуміємо, що цього недостатньо для вирішення історичних проблем. Ми можемо зростати на рівні 5-7%», – сказав Володимир Гройсман.

В рамках конференції проведено панельну дискусію «Як провести успішну індустріалізацію України в умовах фінансового дефіциту. Чинні та перспективні інструменти державної та недержавної підтримки промисловості», участь в якій взяли представники урядових та банківських структур, у тому числі МФО, бізнесу, наукових кіл, обласних та місцевих державних адміністрацій та потенційні інвестори.

Конференція проводиться вже вдруге і є додатковою платформою ефективного діалогу між підприємцями і представниками влади. Цьогорічний захід організовано спільно з Комітетом по державно-приватному партнерству при ТПП України, Мінекономрозвитку та інших органів державної та місцевої влади.

Участь у форумі взяли урядовці, парламентарі, дипломати, представники промислових асоціацій та підприємств – членів Торгово-промислової палати. Від Ліги страхових організацій України участь у заході взяли Президент ЛСОУ Олександр Філонюк, директор департаменту інформаційної політики ЛСОУ Ірина Денисова та страховики-члени ЛСОУ.

ГРУДЕНЬ**10**

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, повідомляє про оприлюднення врахованих пропозицій до проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Змін до Професійних вимог до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ” (далі – проект розпорядження).

Проект розпорядження розроблено з метою приведення у відповідність до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, Закону України “Про освіту”, Закону України “Про вищу освіту”, Закону України „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07 грудня 2016 року №913, щодо удосконалення деяких положень в частині вимог до керівників та головних бухгалтерів.

[Протокол розбіжностей до проекту розпорядження.](#)

ГРУДЕНЬ**7**

У Києві в НАК «Олімпійський» відбувся IV Українсько-Литовський економічний форум. Організатори заходу — Український союз промисловців і підприємців, Конфедерація промисловців Литви, Українсько-литовський та Литовсько-український ділові союзи.

Представники урядів України і Литви, бізнес-асоціацій, експертів, економістів та підприємницьких кіл обговорити стан українсько-литовського торговельно-економічного та інвестиційного співробітництва, провели аналіз проблемних питань, переваг та недоліків щодо ведення бізнесу на ринках України та Литви, та розглянули перспективні взаємовигідні форми подальшої спільної роботи, у тому числі в частині створення спільних підприємств, роботи у вільних економічних зонах, індустріальних парках та ін. Також було підписано ряд двосторонніх угод про продовження співпраці.

В рамках форуму відбулось засідання Українсько-литовської ділової ради та засідання тематичних секцій. Модераторами секції «Фінансові інструменти та інвестиційний клімат» виступили Президент ЛСОУ Олександр Філонюк та Віце-президент Конфедерації промисловців Литви Арунас Лаурінайтис.

Відкриваючи роботу секції Президент ЛСОУ Олександр Філонюк зазначив, що для нашої країни надзвичайно важливим є досвід Литви, яка вже увійшла до європейській спільноти. «Ми маємо мобілізувати досвід, потенціал та компетенції всіх зацікавлених сторін. Важливо сприяти подальшому розвитку ефективних механізмів взаємодії і впровадженню кращих європейських стандартів. Адже наше партнерство, особливо в питаннях економічних зв'язків, залученні інвестицій, формуванні доданої вартості та корпоративної безпеки, у подальшому сприятиме економічним змінам на макро- та мікрорівнях», — вважає Президент ЛСОУ.

Литовські та українські спікери наголосили на необхідності продовження плідної співпраці та налагодженні нових ефективних контактів представників бізнесу двох країн, зазначивши, що вже сьогодні реалізуються спільні проекти, проводяться навчання та консультації українських підприємців.

Учасники заходів подякували колегам та відзначили значну допомогу Литви для України на шляху економічної євроінтеграції. Експерти констатують значне поживлення двосторонніх зовнішньоекономічних стосунків. Постійна робота та спільні проекти дали змогу значно наростити двосторонній товарообіг – за минулий рік останній зріс на 45% та перетнув позначку в \$1 млрд. За 2017 рік обсяг українського експорту до Литви зріс на 42%.

У форумі взяли участь міністр економічного розвитку і торгівлі Степан Кубів, міністр господарства Литви Віргініус Сінкявічус, представники урядів та бізнес-асоціацій, експерти-економісти та представники бізнес-кіл обох країн. Загалом участь у Форумі взяли більш як 400 представників ділових кіл України та Литви.

ГРУДЕНЬ

7

Кафедра страхування, банківської справи та ризик-менеджменту економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка провела «Управлінські поєдинки» скеред студентів за методикою Володимира Тарасова.

Відкриваючи захід, Віталій Нечипоренко, кандидат економічних наук, доцент кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту, зазначив, що «сьогодні управлінські поєдинки давно перейшли кордони навчальних цілей. Окрім

підготовки лідерів, вони є ефективним способом оцінки управлінського персоналу, інструментом управління в компанії, інструментом зміцнення управлінської команди».

Управлінський Поєдинок — це публічне єдиноборство двох учасників, кожний з яких прагне показати свою перевагу в управлінні конфліктною ситуацією за фіксований час в режимі реального діалогу. Перевага досягається за рахунок особистої переговорної і управлінської майстерності.

Учасники чемпіонату, які беруть участь в поєдинку, отримують до його початку опис ситуації, свою роль, бачення конфліктної ситуації із цієї ролі, а також мету, яку вони повинні досягти в діалозі. Далі вони мають застосувати персональні переговорні управлінські технології шляхом публічного рішення конкретної ситуації при наявності активного опонента. Кожний з учасників поєдинку, виступає в конкретній ролі, намагається максимально добитися реалізації необхідного по ситуації інтересу. Таким чином, судді і глядачі мають унікальну можливість — спостерігати поведінку гравців при вирішенні конкретної ситуації, що в реальному житті залишається «за кадром».

Наявність обмеженого часового ресурсу — 2 раунди по 5 хвилин зі зміною ролей і 9 суддів, котрі після закінчення даного часу шляхом голосування визначають в конкретному поєдинку переможця, дозволяють виявити конкурентні переваги кожного учасника. Обов'язкові коментарі кожного судді, який пояснить своє рішення, дають чітке розуміння сильних і слабких місць кожного з учасників. Оцінюється здатність учасників до точного аналізу ситуації, обранні правильної стратегії, корекції наміченого плану під час поєдинку, здатність до імпровізації в ході поєдинку.

Переможці «Управлінських поєдинків» отримали цінні призи, а також можливість стажування і спілкування з фахівцями страхової справи та експертами ринку.

Лігу страхових організацій України представила директор департаменту інформаційної політики ЛСОУ Ірина Денисова.

Технологія управлінських поєдинків з'явилась у 1985 р. Автором цієї, а також багатьох інших управлінських технологій, є Володимир Костянтинівич Тарасов, один з провідних міжнародних фахівців в області менеджменту, творець унікальної методики навчання управлінців, керівник Талліннської школи менеджерів, яка отримала широке визнання у світі. Методики Володимира Тарасова були оцінені як відповідні світовому рівню, що не мають аналогів і представляють інтерес для навчальних компаній США та Європи .

ГРУДЕНЬ**5**

Відбулось засідання Громадської ради при Нацкомфінпослуг. Член Нацкомфінпослуг Денис Ястреб представив членам Громадської ради концепцію проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання та нагляду за ринками небанківських фінансових послуг».

Було затверджено склад робочої групи щодо вирішення проблемних питань захисту прав споживачів ринку страхових послуг з ОСЦПВВНТЗ. Метою діяльності робочої групи є підготовка рекомендацій до Нацкомфінпослуг щодо вирішення проблемних питань захисту прав споживачів ринку ОСЦПВВНТЗ. Учасники засідання розглянули питання

про виконання рішень попереднього чергового засідання Громадської ради, заслухали інформацію про підсумки дослідження рівня знань споживачів ОСЦПВВНТЗ своїх прав і інструментів їх захисту.

Також Громадська рада розглянула питання щодо внесення змін до Податкового кодексу України, що стосуються визначення фінансового результату до оподаткування страховика, відповідно до прийнятого 23 листопада 2018 року Верховною Радою України в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів» (реєстраційний № 9260).

Участь у засіданні взяли члени Нацкомфінпослуг Олександр Залетов та Денис Ястреб, начальник управління Департаменту державного регулювання та методології нагляду на ринках фінансових послуг Нацкомфінпослуг Ірина Манько та ін. Лігу страхових організацій України у Громадській раді при Нацкомфінпослуг представляє віце-президент організації Сергій Тарасов.

ГРУДЕНЬ**4**

У Києві відбувся III Міжнародний форум корпоративних директорів. Ліга страхових організацій України виступила інформаційним партнером Форуму.

Мета заходу — ознайомлення широкого кола фахівців, які працюють в сфері корпоративного управління в Україні, з кращими практиками роботи незалежних директорів в українських компаніях та відповідними аспектами міжнародної передової практики корпоративного управління.

«Головним у побудові моделі корпоративного управління компанії є визначення оптимальних місця і ролі Ради директорів (Наглядової ради), філігранний підбір складу Ради, тонке налагодження взаємовідносин Ради та виконавчого органу. Досвід успішного вирішення цих завдань в Україні вже напрацьовано і, звичайно, про нього дуже важливо дізнатися «з перших вуст», задати питання, обговорити нюанси», — підкреслив Олександр Окунєв, голова Правління Професійної асоціації корпоративного управління – одного з організаторів Форуму.

Катерина Рожкова, Перший заступник Голови Національного банку України, у своєму виступі зупинилась на позитивних ефектах запровадження наглядових рад в банках, і зазначила, що їх ефективна робота сприяє прибутковості банків. Роман Шпек, Голова Ради Незалежної асоціації банків України, зауважив, що «уряд намагається доганяти бізнес, але зі свого досвіду скажу, краще йти назустріч, бо якщо доганяти, то не здогониш. Ми наперед знаємо, хто програє. У бізнесу більше можливостей для розвитку, він гнучкіший і швидше адаптується до змін». Спікери зазначили, що реформу корпоративного управління потрібно продовжувати, та на всіх підприємствах, де створені наглядові ради, є відчутне покращення роботи.

В рамках одноденної роботи Форуму, участь в якому взяло понад 180 учасників, виступили 29 спікерів – українських і міжнародних експертів; було представлено кілька

кейсів українських компаній, що мають цікавий досвід роботи корпоративних директорів. Розглядалися такі питання як: формування Наглядових рад, корпоративне управління як основний критерій для прийняття рішення міжнародними інвесторами, забезпечення Радою розробки та реалізації інвестиційної стратегії компанії, ефективна Наглядова рада як чинник сталого розвитку неприбуткових та благодійних організацій, громадських об'єднань; приклади успішних транзакцій, досвід провідних Executive Search консультантів; вдосконалення діяльності Наглядової Ради як об'єкту інтересу інвесторів, кейси АБ «Укргазбанк» та IFC.

Учасники заходу — власники бізнесу, перші особи і топ-менеджери державних, приватних та публічних компаній, представники державних органів, що здійснюють управління державними корпоративними правами, члени Наглядових рад, в тому числі незалежні директори; виконавчі керівники компаній, представники українських і міжнародних інвестиційних і фінансових організацій, експерти, консультанти, фахівці, які працюють в сфері корпоративного права та управління.

Формат заходу передбачав панельну дискусію зі спікерами та експертами.

Форум корпоративних директорів – це місце зустрічі міжнародного досвіду та української практики в сфері корпоративного управління, обмін думками між провідними експертами та представниками влади, обговорення новацій законодавства і розгляд кращих кейсів зі створення ефективної системи корпоративного управління. Унікальність цього річного Форуму обумовлюється тим, що на ньому вперше в Україні розглядаються реальні кейси побудови Наглядових рад і залучення незалежних директорів у них.

Лігу страхових організацій України на заході представила директор департаменту інформаційної політики ЛСОУ Ірина Денисова.

ГРУДЕНЬ**4**

До уваги страховиків!

З метою запобігання виникнення суперечностей при врегулюванні питань за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів щодо відшкодування страховими компаніями шкоди, заподіяної смертю потерпілого Нацкомфінпослуг повідомляє наступне.

Відповідно до пункту 27.2 статті 27 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» (далі – Закон), страховик (у випадках, передбачених статтею 41 цього Закону, — МТСБУ) здійснює відшкодування шкоди, заподіяної смертю потерпілого, на умовах, встановлених статтею 1200 Цивільного кодексу України, кожній особі, яка має право на таке відшкодування, рівними частинами. Загальний розмір страхового відшкодування (регламентної виплати) утриманням одного померлого не може бути меншим, ніж 36 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, встановлених законом на день настання страхового випадку.

Пунктом 35.2 статті 35 Закону передбачено перелік документів, які додаються до заяви про страхове відшкодування, зокрема, документи передбачені підпунктом є) пункту

35.2 статті 35 Закону: документи, що підтверджують перебування на утриманні потерпілого, його доходи за попередній (до настання дорожньо-транспортної пригоди) календарний рік, розміри пенсій, надані утриманцям внаслідок втрати годувальника, — у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди у зв'язку із смертю потерпілого.

Звертаємо увагу, що у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди у зв'язку із смертю потерпілого, на умовах, встановлених статтею 1200 Цивільного кодексу України, у розмірі, що не перевищує 36 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, встановлених законом на день настання страхового випадку, документом що підтверджує доходи потерпілого за попередній (до настання дорожньо-транспортної пригоди) календарний рік може бути довідка (заява, повідомлення тощо) про відсутність доходів у потерпілого, складена власноруч особою, яка має право на отримання відшкодування.

ГРУДЕНЬ

4

Шановні колеги!

Національний банк нагадує банкам про необхідність проведення ґрунтового аналізу фінансових операцій, які можуть містити ризики використання банківських послуг для відмивання коштів чи фінансування тероризму.

Під час здійснення нагляду за банками і небанківським фінансовими установами Національний банк встановив факти проведення таких фінансових операцій, пов'язаних з відносинами у сфері страхування.

Водночас окремі з таких операцій здійснювалися з використанням втрачених, викрадених, або підроблених документів.

Мета здійснення зазначених операцій — виведення капіталів, легалізація кримінальних доходів, уникнення оподаткування (зокрема шляхом переведення безготівкових коштів у готівку).

Національний банк нагадує, що суб'єкт первинного фінансового моніторингу має аналізувати фінансові операції клієнтів із застосуванням ризик-орієнтовного підходу, базуючись на:

критеріях ризиків, визначених самостійно;

рекомендаціях суб'єктів державного фінансового моніторингу;

типологічних дослідження у сфері протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, підготовлених та оприлюднені спеціально уповноваженим органом.

Національний банк розробив перелік індикаторів, що можуть свідчити про використання операцій у сфері страхування з метою легалізації (відмивання) кримінальних доходів.

Відповідний лист за погодження Нацкомфінпослуг та Державної служби фінансового моніторингу НБУ розіслав банкам та банківським асоціаціям у понеділок, 3 грудня.

ГРУДЕНЬ**3**

На виконання Рішення Координаційної ради Платформи Національної стратегії охорони здоров'я України від 14 листопада 2018 року відбулось засідання Координаційної ради Платформи Національної стратегії охорони здоров'я України.

Головуючими виступили Голова об'єднання організацій роботодавців України Анатолій Кінах та співголова Координаційної ради від Ліги страхових організацій України Тетяна Бутківська.

Спікери заходу висловили особливу тривогу з приводу стану охорони здоров'я та медичного забезпечення населення в Україні.

За результатами розгляду питань порядку денного було вирішено затвердити Положення про Координаційну раду та розіслати його всім членам Координаційної ради. Учасники вирішили актуалізувати питання наукового обґрунтування реформування системи охорони здоров'я України, та зазначили необхідність участі АМН України та НАН України у підготовці Національної доповіді про стан здоров'я населення України.

Також учасники засідання наголосили на розширенні кола учасників Координаційної ради Платформи НСОЗ України та сторін підписантів Меморандуму про співпрацю.

ГРУДЕНЬ**3**

До уваги страховиків!

Національний банк України оприлюднює Стратегію макропруденційної політики. У ній докладно описано, що та як робитиме НБУ, щоб забезпечити фінансову стабільність, необхідну для сталого економічного зростання. Стратегія закладає основу для запровадження системної макропруденційної політики в Україні, а також знайомить з нею громадськість, забезпечуючи таким чином прозорість політики, її зрозумілість та більшу ефективність в досягненні фінансової стабільності.

Сприяння фінансовій стабільності – друга за пріоритетністю (після забезпечення цінової стабільності) функція Національного банку, закріплена у законі «Про Національний банк України» в середині 2015 року. Щоб ефективно її виконувати, Національний банк розробив описану у Стратегії систему макропруденційної політики, необхідну для запобігання накопиченню й реалізації системних ризиків у фінансовому секторі, а також для підвищення його стійкості до кризових явищ.

Національний банк відповідатиме за реалізацію макропруденційної політики на рівні з монетарною політикою, спрямованою на досягнення та підтримку низьких темпів інфляції, та мікропруденційною (наглядною) політикою, сфокусованою на забезпеченні стійкості окремих банків та захисті їхніх вкладників. На відміну від банківського нагляду, інструменти макропруденційної політики застосовуються до фінансової системи загалом або окремих груп її учасників.

«Оскільки фінансова стабільність залежить не тільки від банків, а й від небанківських фінансових установ, то для вчасного виявлення системних ризиків і реагування на них Національний банк координуватиме свої дії з іншими регуляторами

фінансового сектору, зокрема через міжвідомчий орган – Раду з фінансової стабільності», — зауважив під час презентації Стратегії Голова Національного банку Яків Смолій.

Запровадження макропруденційної політики в Україні зумовлено необхідністю посилити захист фінансової системи від потенційних криз.

За частотою системних банківських криз Україна входить до трійки країн-лідерів у світі: упродовж останніх 20 років вони траплялися тричі. Прямі втрати всієї економіки від останньої (2014-2016 рр.) становили майже 40% ВВП. Наслідки цієї кризи суттєво обмежили банківське кредитування та економічне зростання. Це свідчення того, якою високою може бути ціна недостатньо ефективного регулювання фінансового сектору – як на рівні окремих фінансових установ, так і на рівні системи в цілому.

Щоб подолати наслідки останньої кризи, Національний банк провів суттєву роботу: було повністю реформовано нагляд за окремими банками, підвищено рівень прозорості банківської системи та вимоги до її учасників, зокрема до їх капіталу, ліквідності, корпоративного управління та управління ризиками тощо. Уже застосовуються також і окремі макропруденційні інструменти, наприклад, коефіцієнт покриття ліквідністю LCR та додаткові вимоги до капіталу за результатами стрес-тестування. Публікація цієї Стратегії знаменує перехід до більш системного макропруденційного регулювання.

«Реалізація Національним банком макропруденційної політики сприятиме не лише стійкості фінансової системи, але і посиленню довіри до банків та підтримці подальшої макроекономічної стабілізації. У довгостроковій перспективі вона дозволить забезпечити стає економічне зростання, більш стійке до негативних шоків та криз», — наголосив під час презентації Стратегії Голова Національного банку.

Кінцева мета макропруденційної політики – забезпечення фінансової стабільності через підвищення стійкості фінансової системи та недопущення накопичення системних ризиків.

Вона досягається через виконання проміжних цілей. З урахуванням рекомендацій Європейської ради з системних ризиків та особливостей української фінансової системи, Стратегія визначає шість проміжних цілей:

- 1) недопущення надмірного зростання кредитування;
- 2) недопущення накопичення дефіциту ліквідності;
- 3) обмеження концентрації ризиків;
- 4) обмеження впливу викривлених стимулів;
- 5) підвищення стійкості фінансової інфраструктури;
- 6) зниження рівня доларизації в секторі.

У Стратегії детально описано послідовність кроків, за допомогою яких Національний банк досягатиме проміжних цілей, починаючи від виявлення системних ризиків, вибору, калібрування та активації макропруденційних інструментів, закінчуючи оцінюванням їхнього впливу на ситуацію та ухваленням рішення про продовження чи припинення їхнього застосування. Документ також містить перелік інструментів макропруденційної політики, що їх Національний банк вже використовує чи планує запровадити з часом. Для кожного інструмента наведено можливий ефект від його застосування, а також типові системні ризики, для нейтралізації яких його

використовують. Водночас наведений перелік не є вичерпним – за необхідності його буде розширено.

Особливу увагу приділено довгостроковим ризикам, що притаманні фінансовому сектору України сьогодні. До них належать:

- коротка строковість фондування банків;
- значний рівень доларизації банківського сектору;
- висока частка державного капіталу в банківському секторі;
- стрімке зростання споживчого кредитування;
- перетікання активів та операцій до небанківського фінансового сектору;
- висока концентрація кредитних ризиків;
- висока частка непрацюючих кредитів.

Національний банк завчасно інформуватиме учасників ринку про впровадження макропруденційних інструментів та обґрунтовуватиме доцільність їх активації.

Ключовим інформаційно-аналітичним продуктом про системні ризики є Звіт про фінансову стабільність, який Національний банк оприлюднює в червні та грудні щороку. Інші важливі регулярні публікації Національного банку у цій площині – Огляд банківського сектору, Опитування про системні ризики та Опитування про умови банківського кредитування.

Більше фото і новин - <https://www.facebook.com/uainsurcom/>